

СЛОВО ХІМІКА

ГАЗЕТА ДВНЗ «УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХІМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Газету засновано
у 1931 році

ЛИСТОПАД-
СІЧЕНЬ
2018-2019 Р.Р.
№ 88-89
(1981-1982)

Ціна вільна

У ЦЬОМУ НОМЕРІ

2 ПРИСУДЖЕНІ НАУКОВІ СТУПЕНІ ТА НАУКОВІ ЗВАННЯ	5 КРОК У ДОРОСЛЕ МАГІСТЕРСЬКЕ ЖИТТЯ
3 НАГОРОДЖЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ «МОЛОДІ ВЧЕНІ – ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ»	6 СПІВПРАЦЯ НАУКОВЦІВ ДВНЗ УДХТУ З ХІМІКО-ЕКОЛОГІЧНИМ ЛІЦЕЄМ
4 ДО УСПІХУ НА КРИЛАХ ІНТЕЛЕКТУ	7 НА ДОПОМОГУ ТВОРЧІЙ МОЛОДІ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛАМ

ПОДІЯ

До університету завітав перший Президент України Леонід Кравчук

20 березня до Українського державного хіміко-технологічного університету завітав перший Президент незалежної України Леонід Макарович Кравчук.

Зустріч з колишнім очільником держави відбулася у досить неформальній атмосфері. У першій частині зустрічі Леонід Кравчук розповів молодому поколінню про виклики, з якими зіштовхується

Україна на сучасному етапі розвитку.

На думку Леоніда Макаровича, основними проблемами в Україні на сьогодні є: війна, бідність населення та корупція. Крім того, було порушено питання демографічної кризи в державі, проблеми мови та віри. Основною тезою в питанні мови стало те, що регулювання цього питання повинно базуватися на десятій статті Конституції України (одним із розробників якої був Леонід Кравчук), тобто державною мовою має бути українська мова, але держава повинна забезпечити розвиток російської та інших мов національних меншин у побутовому житті. Отримання Томосу Леонід Макарович також вважає важливою подією для становлення Української держави, але закликав ніяким чином не впливати на вибір українцями своєї віри та конфесії.

Друга частина зустрічі відбулася у форматі бесіди, де кожен охочий міг поста-

вити запитання першому президентові України. Студенти та викладачі звернули увагу на питання освіти, підприємництва, корупції та інші важливі теми суспільного життя сучасної України, а Леонід Макарович висловив своє бачення даних проблем.

Університет і співробітники кафедри ТНР та Е стали членами Міжнародної водної асоціації

Завдяки багаторічній участі університету в міжнародних освітніх проектах серії Водна Гармонія, ініціативі ректора університету Олександра Півоварова і активному сприянню основного координатора проектів, професора Харши Ратнавіри (представник Норвегії в Європейському водному Союзі (EWA)), в грудні 2018 року ДВНЗ УДХТУ вісім співробітників кафедри технологій неорганічних речовин та екології стали членами Міжнародної водної асоціації: ректор, д.т.н., проф. Півоваров О. А., доценти кафедри ТНР та Е – д.х.н. Гевод В.С., к.т.н. Смотраєв Р.В., к.х.н. Груздева О.В., к.т.н. Скиба М.І., к.т.н. Архипова В.В., к.т.н. Макаренко Н.П., асистент кафедри ТНР та Е, к.т.н. Сорочкіна К.О.

Міжнародна водна асоціація є некомерційною організацією і центром знань для водної галузі, що об'єднує професіоналів в галузі водних ресурсів усього світу для пошуку рішень світових водних проблем. Члени і співробітники IWA розташовані в 130 країнах по всьому світу,

утворюючи найбільшу міжнародну мережу професіоналів. До складу IWA входять комунальні підприємства і провідні компанії в галузі водопостачання, проектування інфраструктури та консалтингу, а також більше ніж 10 000 приватних осіб. IWA працює з широким колом питань, що охоплюють повний кругобіг води, з трьох программами («Басейни майбутнього», «Міста майбутнього», «Водопостачання та каналізація»), які спрямовані на досягнення цілей в галузі сталого розвитку та усунення загрози для сталого водопостачання.

Тепер і наш університет приєднався до цієї глобальної професійної мережі, а у співробітників університету з'явилася унікальна можливість стежити за останніми новинами водної галузі й користуватися інформаційними матеріалами з водної тематики: тематичні конференції, семінари, широкий діапазон журналів, книг, звітів про науково-дослідні роботи, посібників найбільш успішних практик тощо.

Нові звання отримали професори УДХТУ в Академії наук вищої школи України

В актовій залі Українсько-американського університету «Конкордія» 8 грудня відбулася чергова щорічна Конференція Академії наук вищої школи України – громадської наукової організації, яка об'єднує сьогодні майже 400 провідних вчених, які працюють в українських вишах, представляючи всі галузі знань і всі регіони нашої держави.

Після затвердження звіту Мандатної комісії Конференція ухвалила рішення про затвердження повноважень академіків, обраних відділеннями у 2018 році. Новообраними академіками Академії наук вищої школи України стали завідувач кафедри аналітичної хімії та хімічної технології харчових добавок і косметичних засобів, професор Ніколенко Микола Васильович та декан ТОР та БТ, професор Сухий Костянтин Михайлович.

Щиро вітаємо наших колег з цим високим визнанням їх досягнень у сфері освіти і науки!

ВІТАЄМО

ПРИСУДЖЕНІ НАУКОВІ СТУПЕНІ ТА
НАУКОВІ ЗВАННЯ

Доценту, член-кореспонденту Академії економічних наук України, завідувачу кафедри теоретичної та прикладної економіки **Віталіні Віталіївни Комірній** присуджено вчене звання **професора** кафедри теоретичної та прикладної економіки.

Доценту кафедри переробки пластмас та фото-, нано- і поліграфічних матеріалів **Свердліковській Ользі Сергіївни** присуджено науковий ступінь **доктора хімічних наук** зі спеціальності 02.00.06 «Хімія високомолекулярних сполук».

Робота була виконана під керівництвом завідувача кафедри ПП-ФНПМ Бурмістра Михайла Васильовича.

Завідувачу кафедри теоретичної та прикладної економіки, член-кореспонденту Академії економічних наук України **Федуловій Світлані Олександрівни** присуджено науковий ступінь **доктора економічних наук** зі спеціальності 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка». Робота була виконана в стінах рідного УДХТУ під керівництвом професора кафедри ТПЕ Дубницького Володимира Івановича.

Викладачу кафедри теоретичної та прикладної економіки **Наталі Євгеніївни Федоровій** присуджено науковий ступінь **кандидата економічних наук** зі спеціальності 08.00.01 «Економічна теорія та історія економічної думки». Робота виконана в ДВНЗ УДХТУ під керівництвом проф. Пилипенко Ганни Миколаївни.

Вручення дипломів
магістра на факультеті
ТВМС

25 січня для студентів і викладачів факультету ТВМС було одночасно і радісним, і сумним днем, адже у при-міщенні вченої ради університету від-булося урочисте вручення дипломів магістрам денної і заочної форм навчання.

Церемонію відкрила студентка Біла А.Г., яка виконала акапельно для своїх однокласників Державний Гімн України.

Декан факультету Овчаров Валерій Іванович, вручаючи омріяні дипломи, зазначив, що цього року дипломи з відзнакою отримали із 101 особи аж 15 студентів. Він висловив сподівання, що випускники ніколи не втрача-тимуть зв'язку з університетом.

Якщо раніше студенти понад усе боялися почути від заступника декана Ліни Соколової: «Вас відраховано», – то тепер ця фраза з її вуст була радісною новиною, адже відраховані з університету з надзвичайно високим статусом магістра! Вона щиро привітала випускників і побажала впевнених кроків на життєвому шляху!

Прийшли привітати колишніх вихованців і викладачі: академік Ебіч Ю.Р., професор Вашенко Ю.М., доц. Баштанник П.І., заступник відповідального секретаря приймальної комісії Калініченко О.О. Всі вони висловили впевненість у тому, що магістрів чекає дуже успішне життя на професійній ниві.

Дорогі випускники!

Окрім освітньої підготовки в УДХТУ, ви здобули життєвий досвід і вміння самостійно ухвалювати важливі рішення, а також нести за них відповідальність та наслідки своїх вчинків. Згадуйте з теплою посмішкою і вдячністю найкращі роки свого життя – роки навчання в університеті. Не забувайте свою Alma mater і з гордістю промовляйте: «Я – випускник УДХТУ!».

Церемонія вручення дипломів магістра на факультеті КН та І

25 січня 2019 року відбулася найважливіша для усіх випускників факультету комп'ютерних наук та інженерії подія – урочиста церемонія вручення дипломів магістра.

Декан факультету Ігор Левчук привітав випускників із закінченням навчання в університеті та отриманням ступеня магістра. Побажав не зупинятися на досягнутому, ефективно використати отримані навички та не забувати рідну альма-матер.

Після виступу декана слово було надано

завідувачу кафедри інформаційних систем Дмитру Зеленцову, який щиро побажав випускникам успіхів у майбутній професійній діяльності.

Здобуття ступеня магістра є дуже важливим кроком у житті кожного випускника. Ця подія повинна запам'ятатися на все життя і стати поштовхом до успіху в майбутньому та подальшого розвитку.

Колектив факультету комп'ютерних наук та інженерії бажає своїм випускникам успіхів, цікавого, насиченого життя, мудрих і далекоглядних рішень, високих професійних досягнень!

Наша вчена - фіналістка Першої української премії «Для жінок у науці – 2018»

Професор кафедри фізичної хімії, доктор хімічних наук, лауреат премії Президента України для молодих вчених Лук'яненко Тетяна Вікторівна отримала диплом фіналістки Першої української премії «Для жінок у науці – 2018».

Українська премія є частиною глобальної Програми L'OREAL-ЮНЕСКО «Для жінок у науці» і створена для молодих жінок, які професійно займаються науковими дослідженнями у галузі STEM (наука, технології, інжиніринг, математика).

У квітні 2018 року компанією «ЛОРЕАЛЬ УКРАЇНА» за підтримки Організації Об'єднаних Націй з пи-

тань освіти, науки й культури (ЮНЕСКО) був оголошений конкурс на Премію «Для жінок у науці». В програмі конкурсу на українську премію брали участь жінки-вчені (громадянки України) віком від 18 до 40 років, які мають науковий ступінь та публікації в наукових журналах, що враховуються в базах Scopus та/або Web of Science.

Фонд L'Oréal та ЮНЕСКО з 1998 року докладають зусиль, щоб підтримати й відзначити талановитих жінок-науковців та заохотити молодих жінок обирати науку професією. За даними ЮНЕСКО, на сьогодні кількість жінок-вчених не перевищує 28% людей, що займаються наукою.

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Нагородження переможців конкурсу «Молоді вчені – Дніпропетровщині»

Підбиваючи підсумки минулого року відбулося урочисте нагородження переможців щорічних обласних конкурсів для молодих вчених, які реалізуються за підтримки Ради молодих вчених Дніпропетровської області й Департаменту освіти та науки Дніпропетровської ОДА.

Уже другий рік поспіль молоді науковці ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» проявляють високу активність і продуктивність у конкурсі «Молоді вчені – Дніпропетровщині», що зазначило поважне експертне журі.

У 2018 році нашими колегами було подано 14 проектів (усього на конкурс надійшло 48 проектів). За результатами конкурсного відбору серед 25 переможців, 9 представників нашого Університету здобули перемогу і отримали сертифікати та гранти (матеріальне заохочення).

Переможцями конкурсу «Молоді вчені – Дніпропетровщині» у 2018 році стали: Юрій Гордєєв, Анастасія Сліпкань, Олена Шмичкова, Олена Коломієць, Олексій Хлопицький, Ігор Покотило, Аліна Овчаренко, Світлана Варениченко, Валерія Каменєва.

Вітаємо переможців та бажаємо успіхів у реалізації нових проектів, а усім молодим науковцям УДХТУ – перспективних ідей!

*Олена ВЕЛИЧКО,
голова Ради молодих вчених
ДВНЗ УДХТУ*

Наша студентка стала розумником року

В Палаці студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара відбувся щорічний обласний конкурс «Студент року Дніпропетровщині». За першість змагалися 250 представників ЗВО області. Кращих із кращих визначили у десяти номінаціях.

У номінації «Розумник року» дипломантом обласного конкурсу стала студентка групи 6-ТС-64 Катерина Ольховська. Катерина активно веде наукову роботу. У 2017 – 2018 навчальному році вона брала участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із галузей знань і спеціальностей (161 – Хімічні технології та інженерія), де зі своєю науковою роботою «Розробка квар-

цевої кераміки з покращеними технологічними та експлуатаційними властивостями» отримала диплом переможця I ступеня. Також на цьому конкурсі Катерина одержала Почесну грамоту у номінації

«За високий рівень наукової доповіді». Результати наукової роботи Катерини Ольховської систематично оприлюднюються у періодичних виданнях та наукових матеріалах конференцій. У 2018 році Катю було нагороджено грамотою «За активну волонтерську роботу у групі «Пошук». Також вона має Почесні грамоти «За сумлінну працю, високі показники у роботі та з нагоди святкування Дня науки», «За активну участь у роботі волонтерської групи «Пошук» Музею історії університету та з нагоди 85-річчя заснування університету», а також «За плідну працю, високі показники у роботі, творчу активність та вагомий внесок у розвиток науки і хімічної галузі».

Бажаємо Катерині подальших творчих успіхів і лідерських якостей на шляху професійного, громадського становлення, щастя в особистому житті!

ДО УСПІХУ НА КРИЛАХ ІНТЕЛЕКТУ

Зробити винахідництво комерційним в умовах сучасної державної політики України в галузі науки і техніки, коли вся українська наука тримається лише на плечах ентузіастів? Чи реальна така постановка питання?

Щось мені підказує, що в окремо взятому вузі можна зробити все, що завгодно, було б бажання та мотивація. Скажете, що держава не підтримує і не фінансує вузівську науку, інвестори не стоять чергою, розкривши гаманці. То й грець з ними, аби не заважали.

Давайте проведемо маленьке дослідження: актуальність, мета, задачі, очікувані результати і висновки.

Актуальність — це відображення проблеми. У нас їх декілька: туго з фінансами, застаріла матеріальна база, кепсько з набором абітурієнтів, та й студент пішов не той і якість навчання скромно сховалася за балами модульної системи, бізнес задарма користується дипломованими бакалаврами та магістрами, ще й носом кривить, а молодняк так рветься з України, що завтра нікого буде запросити до аспірантури.

Таке враження ніби ми загубилися в цьому світі. А й правда — відірвалися від берегів радянської системи освіти, орієнтованої на формування у студентів широкого світогляду і державне планування потреби в кадрах, а до системи європейського практицизму замішаного на капіталістичному реалізмі так і не пристали. Отже, актуальність в тому, що, все кепсько, а може бути ще гірше.

Якщо ця інформація надихає вас на активність мозку, то далі давайте сформулюємо мету, досягнення якої дозволить вирватися з цієї трясици в умовах обмежених матеріальних ресурсів? Яку мету повинен поставити університет на перспективу щоб досягти успіху?

Як на мій погляд достойна мета — побудова ефективної системи управління інтелектуальними ресурсами — системи створення і накопичення нових ідей та їх перетворення в нематеріальні активи, придатні до комерціалізації. Хоча акцентувати — придатні до комерціалізації.

Я не буду шокувати читача цифрами розмаху комерційного використання інтелектуальної власності в світі. В епоху інформаційних технологій кожен здатний знайти потрібну інформацію. Та й не актуально це сьогодні для нас, тому що фактично наші ринкові активи пусті й похизуватися нічим, а зайве хвилювання, як кажуть, шкідливе для здоров'я.

Ми не навчилися створю-

вати комерційно значущий інтелектуальний продукт, а тим паче успішно його реалізувати. Виникає питання: «чому?». Відповідь проста — ми на цей шлях серйозно ніколи не ставали, то звідки ж візьмуться навички і досвід?

Що ж є в активі нашого університету? Певно існує якийсь інтелектуальний капітал, головна функція якого, як відомо, — істотно прискорювати приріст маси прибутку.

«Що це за цяця така?» — запитає більшість читачів. Якщо сухою мовою, то цей термін використовують для позначення нематеріальних активів, складовими яких є: людські активи, інтелектуальна власність, інфраструктурні і ринкові активи. Давайте зараз не будемо про ринкові активи, бо це вже занадто. Почнемо з людського капіталу. Не напружуйтеся можна назвати, як мінімум, такі його складові: здібності, знання, навички, досвід.

В університеті існують дві категорії носіїв людського капіталу: співробітники і студенти. Причому співробітники свій творчий потенціал достатньо вичерпали, отримавши знання, навички і досвід, захистивши дисертації. Більшість з них на цьому заспокоїлася. Яка у них мотивація до творчого пориву?

В розвинених країнах оцінюють роботу науковця не статтями і винаходами, а проданими ліцензіями на створені ним промислово-продатні технології. В винаходах виявляється зацікавлений сам винахідник, тому що це основа технології, а статті він пише щоб привернути увагу потенційних інвесторів, попередньо отримавши охорону своїх інтелектуальних здобутків. При такому підході не потрібно ходити з протягнутою рукою в пошуках інвесторів — вони самі проявляють зацікавленість, якщо розробка того варта.

Ще питання, яке зависло в повітрі. Яка мотивація співробітника нашого університету до творчого пориву винахідництва? Зворушити один з вісімнадцяти пунктів в рейтингу активності? Чи не слабкуватий аргумент, щоб вершити великі справи?

В університетах світу існує роками перевірена практика — письмові договірні взаємо-

відносини між авторами розробки і роботодавцем щодо розподілу винагороди в разі продажу ліцензії на технологію: 30% — авторам; 30% — підрозділу, в якому працюють авто-ри; 30% — ВУЗу; 10% — наклад-ні витрати. Причому, договір укладається до початку дій.

На мій погляд цікава практика. А тепер питання знавцям: в якому випадку організація отримує більше коштів: на умовах такого договору, чи за-мовчавши це питання?

Отже з людським капіталом співробітників більш-менш зрозуміло, а що стосується людського капіталу студентів? Щоб збудити творчий резонанс в цьому середовищі потрібен реально діючий активатор процесу — викладач методологічно налаштований на хвилю технічної творчості. Чи багато наших викладачів знайомі хоча б мінімальною кількістю методів вирішення творчих задач? А хто розуміється на об'єктах права інтелектуальної власності, які можуть стати товаром на ринку?

Наші студенти знайомляться з об'єктами права інтелектуальної власності на стадії магістратури, а методи вирішення творчих задач їм майже не знайомі — ми цьому не навчаємо. Мені відома лише одна кафедра, де свого часу на випускному курсі викладалася «Основи інженерної творчості», але на жаль дисципліна згинула в боротьбі за перерозподіл годин учебного навантаження. В той же час вчені світового рівня звертають увагу на те, що творчості потрібно починати навчати ще з дитячого садочку, бо далі вже пізно.

Та нам хоча б як розпочати цей процес — все ж краще ніж нічого, а в ідеалі — з першого курсу. А якщо копнути глибше, то чому б агітаційну роботу в школах не поставити в площину зацікавлення школярів до участі в спільному творчому процесі вирішення винахідницьких задач за тематикою нашого університету чи профільних підприємств?

Школи вже лихоманить від тієї кількості вчених дядь і тьоть, що чередою бродять класами наспівуючи однотипні тексти, кожен про переваги свого вузу. В той же час, як показує практика, і адміністрація шкіл та й самі учні з задоволенням відгукуються на цікаві пропозиції. Так, наприклад, професоріаційна робота у формі екскурсій школярів на профільні підприємства, організована нашою кафедрою, виявила свої переваги. Ще цікавіше задумали наші колеги, які організували на базі одного з ліцеїв міста школу винахідництва, а потім започаткували роботу семінару-тренінга «Школа винахідництва»

на базі кафедри, запрошуючи до участі в її роботі учнів шкіл міста. Ідеї винахідництва можна розвивати в різних професоріаційних утвореннях «Школах хіміка, фізика, творчості, тощо.»

З цього приводу, згадався давній, але повчальний випадок, коли учнів однієї з шкіл запросили на екскурсію на підприємство. Виробничники добре підготувалися, показали, як досягнення, так і проблеми і запропонували учням знайти їх рішення. Несподівано виявилось, що учні знайшли більш оригінальні і ефективні рішення, ніж працівники заводу. Це переросло в довготривалі взаємовигідні договірні відносини співробітництва.

Нічого дивного, адже краудсорсінг, як спосіб залучення «колективного розуму» добровільно до вирішення проблем існує ще з XVII ст. Але ж чи часто ми його використовуємо на практиці? А все ж просто: окреслити проблему і сформулювати задачу; поширити інформацію та зацікавити якомога більшу кількість добровольців до її вирішення.

В основу принципу нових технічних рішень закладена зміна принципу дії технічного об'єкта і це можна відстежити, аналізуючи патенти. Якщо відповідні загальноосвітні дисципліни викладати, ув'язуючи закони природознавства з демонстрацією патентних матеріалів, то у студентів сформується творче розуміння взаємозв'язку теорії відповідної дисципліни з практикою вирішення творчих задач, а завдання студенту самостійно знайти в патентній базі аналоги вже ставить його на свідомо творчий шлях. Щоб оцінити рівень отриманих знань, доцільно було б запропонувати студенту на прикладі патентних матеріалів пояснити дію тих чи інших законів природознавства. Таких підготовлених студентів вже можна буде залучати до вирішення задач актуальної наукової тематики.

Але ж викладачі повинні бути до цього готові. Організувати їх самопідготовку щодо знання методичних основ вирішення творчих задач та баз фізико-технічних ефектів не так вже й складно. Наступний логічний крок — внести зміни в робочі програми відповідних дисциплін таким чином, щоб орієнтувати студентів на розуміння процесів винахідництва. Звісно провести ці робочі програми через внутрішній аудит університету. Обмін досвідом між викладачами також може стати однією з форм поширення необхідних знань.

(Закінчення на стор. 5)

ДО УСПІХУ НА КРИЛАХ ІНТЕЛЕКТУ

(Закінчення.
Початок на стор.4)

Якщо діяти таким чином, то без особливих матеріальних витрат зможемо отримати творчо активне середовище з викладачів і студентів молодших курсів, які вже мали можливість проявити свої здібності, мають знання й навички, та деякий досвід вирішення творчих задач.

Але як з цих знань отримати прибуток? Само по собі винахідництво задовольняє творчу потребу, але якщо поставлена задача комерціалізації, то потрібно створювати те, що буде мати попит в суспільстві в умовах ринкових відносин. Ось тут починається саме цікаве.

Чи знаємо ми над якими науковими проблемами працюють наші колеги з кафедр чи факультетів, яких результатів досягли, а їх ринкова цінність? Чи сприяє їх праця загальному комерційному успіху колективу? То ж потрібно розширити інформаційне поле, проаналізувати рівень науково-практичних досягнень та активізувати наші збодутки.

Доцільно було б організувати змагання між факультетами та в межах вузу провести конкурс наукових розробок, які можуть мати практичне використання.

Ідея в тому, щоб стимулювати активність і зародити

дух змагання в колективі. А робити це потрібно руками студентів, щоб через призму їх діяльності оцінювати активність нашого вузівського потенціалу.

Студенти можуть підготувати і представити презентації. Вони в процесі матимуть можливість усвідомити сутність наукового дослідження, яке представляють, отримують певний досвід публічності і якісь відзнаки за вдалу допомогу. Журі оцінить значимість та перспективність робіт. А до наступного туру приєднаються маркетологи і економісти, які проаналізують представлені розробки своїми методами та визначити пріоритети комерціалізації. Таким чином отримаємо певну кількість «напів-фабрикатів», придатних для подальшої доробки та охорони авторських прав. Краудсорсінг при цьому працює, тому що при поширенні інформації можуть з'явитися нові генератори ідей.

Звичайно інноваційні техно-

логії не обмежуються лише винаходами. Вони в процесі створення «обростають» корисними моделями, промисловими зразками, торгівельними марками, тощо. На певному етапі можуть знадобитися знання не лише технологів, а й механіків, програмістів та інших фахівців.

Якщо експеримент виявиться вдалим, в перспективі можна працювати над «вирощуванням» стартапів за участю перспективних студентів, проводити маркетингові дослідження і орієнтувати технологів на актуальні напрямки творчої діяльності. Університет має достатню матеріальну базу, щоб забезпечувати підтримку створення інноваційного продукту на рівні фізичних моделей, а налагоджені зв'язки з профільними підприємствами дозволяють розширити коло можливостей.

Момент вдалий для початку. Центр підтримки технологій та інновацій TISC, створений за сприяння Всесвітньої організації інтелектуальної власності на базі Національного офісу інтелектуальної власності готовий до співробітництва з провідними вузами України. Одна з його філій може бути розміщена на базі нашого університету.

Ще розширити доступ наших співробітників і студентів до високоякісної технічної інформації. Співробітництво

сприятиме у розвитку інноваційних проєктів, комерціалізації наукових розробок, успішному патентуванню, охороні та управлінню правами інтелектуальної власності, підтримаве стартапи та відкриє нові горизонти для творчості.

Наш відділ «Інтелектуальної власності» (фактично патентний) не зможе охопити все коло питань, що стосуються управління інтелектуальною власністю. Його потрібно посилити спеціалістами, здатними проводити аудит (технологічний, економічний, ресурсний), маркетингові дослідження, тренінги для підвищення компетентності науковців у написанні грантів та комерціалізації результатів наукових досліджень, відпрацювати механізми мотивації та стимуляції, комерціалізації, тощо.

Доцільно, не відкладаючи «на потім», на базі відділу «Інтелектуальної власності» ініціювати створення робочої групи, яка б намітила елементи стратегії й тактики, підготувала конкретні пропозиції та дала хід цьому напрямку діяльності. Під дахом відділу «Інтелектуальної власності» чекають на односторонні.

А яка позиція ректорату в цьому питанні? Адже від неї залежить майбутнє.

*Сергій КИЖАЄВ,
доцент кафедри
машинобудування та
інженерної механіки*

Крок у доросле магістерське життя

29 січня 2019 року у залі засідань Вченої ради відбулося урочисте вручення дипломів магістрам економічного факультету денної та заочної форми навчання випуску 2019 року.

Зала була ущерть заповнена значною кількістю випускників-магістрів і їхніх близьких та друзів, які прийшли порадіти. На святі панували щирі емоції, атмосфера тепла і гармонії.

Студентів привітали декан економічного факультету, к. е. н., доц. Наталя Чуприна, заступник декана з виховної

роботи Віра Журавель, заступник декана з навчальної роботи Оксана Рубан, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки, к. е. н., доц. Світлана Федулова та професор кафедри теоретичної та прикладної економіки, д. е. н., проф. Володимир Дубницький.

Бажаємо нашим випускникам-магістрам міцного здоров'я, натхнення, практичної реалізації набутих під час

навчання у магістратурі знань, навичок та вмінь, подальших досягнень у всіх сферах життя, а також завжди на них чекаємо у стінах рідної Альма-матер.

Наші випускники-магістри – наша гордість! Вони талановиті, наполегливі, креативні. Крім цього, всі вони не тільки дипломовані магістри, а ще й гарні люди та особистості.

Факультет ОТС вітає своїх випускників

24 січня на факультеті ОТС відбулася урочиста та радісна подія – магістри 2019 року випуску отримали свої довгоочікувані дипломи. Вони йшли до цього так довго – і ось ця хвилююча мить настала.

У цьому році факультет випустив більше ніж 50 магістрів за спеціальностями «161 Хімічні технології та інженерія» і «133 Галузеве машинобудування» денної та заочної форм навчання. Дипломи з відзнакою отримали Левандовська Я., Бабій А., Бачинська І., Галіченко О., Петренко М., Радченко М., Лобань М.

Велику подяку оголошуємо студентам, які брали активну

участь у науково-дослідній роботі – Сербуленко Д., Левченко В., Бабій А., Бачинській І., Комісаровій А. Будьте впевнені – результатами своєї роботи ви трохи просунули науку про неметалеві матеріали вперед.

Студенти, які брали участь у КВК, конкурсах, концертах назавжди увійшли в історію студентської самодіяльності Хімітеху – Матвеева В., Олешко О., Кондратов О., Чернік С., Кравцов М. З усмішкою та позитивом завжди будемо згадувати ваші виступи на сцені університету!

З привітальними словами під час вручення дипломів виступили декан факультету

ОТС Зайчук О.В., в.о. завідувача кафедри ХТВМ Сігурнов О.О., вчений секретар кафедри ХТКС Нагорна Т.І., вчений секретар кафедри ОТХВ Банник Н.Г. і заступники декана – Хоменко О.С. та Науменко С.Ю. Всі виступаючі побажали випускникам знайти себе у житті й бути щасливими. Зі словами вдячності від студентів виступили Лобань М. і Кесарь К. Святкове вручення дипломів пройшло у теплій та

затишній атмосфері.

Почуття у присутніх були двоєкі. Як зізнався випускник-заочник Шульга Є.: «Знаєте, коли я захистився, то це була велика радість, драйв, адреналін! А зараз поряд із радістю відчувається глибокий смуток. Бо сумно прощатися з тими, з ким майже сім років були поруч – з друзями, викладачами та навіть стінами університету, які стали рідними».

Ми будемо пам'ятати кожного з вас, шановні наші випускники 2019 року! Ми завжди будемо раді зустрічі з вами – через 3,5,10...n років! Будьте щасливі, успішні, розвивайте свої навички, таланти, нехай на всі починання вистачає сил і наснаги, плекайте у серці любов та щирість! Все у вас вийде!

Співпраця науковців ДВНЗ УДХТУ з хіміко-екологічним ліцеєм

Уже багато років поспіль лави студентства Українського державного хіміко-технологічного університету поповнюються талановиті, мотивовані і якісно підготовлені випускники Хіміко-екологічного ліцею.

Саме у старшій школі, коли юнаки і дівчата визначаються зі своєю майбутньою професією, поглибити знання в галузі хімії й прищепити любов до науки їм допомагають викладачі УДХТУ. На базі університету учні ХЕЛ проводять наукові дослідження, результати яких представляють на конкурсах різного рівня. Не став винятком і 2018 – 2019 н.р. Під керівництвом доцента кафедри аналітичної хімії та хімічної технології харчових добавок та косметичних засобів Вадима Коваленка і доцента кафедри процесів, апаратів та загальної хімічної технології Валерія Котка учні ХЕЛ подали три науково-дослідні проекти на Всеукраїнський науково-технічний конкурс «Intel-Еко Україна 2019» і здобули перемогу!

II (очний) етап Всеукраїнського конкурсу «Intel-Еко Україна 2019» національного етапу Міжнародного конкурсу науково-технічної творчості школярів «Intel ISEF 2019» тривав з 5 по 8 лютого 2019 року в Києві на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді. На конкурс було подано 197 проектів (170 індивідуальних та 27 командних) від 219 учнів. У конкурсі взяв участь

61 науковий та педагогічний керівник.

Серед усіх проектів було обрано шість, два з яких відправляються на Міжнародний конкурс наукових і мистецьких проектів Genius Olympiad у м. Освіго (штат Нью-Йорк, США), який пройде 17-22 червня 2019 року, а чотири – на найбільший у світі науково-технічний конкурс учнів Intel ISEF, що відбудеться 12-17 квітня 2019 року у Феніксі (США).

Учні ХЕЛ на конкурсі змагалися у трьох секціях. Слід зазначити, що захист проектів відбувався у режимі наукового інтерв'ю, коли є учасник з постером, і є член наукового журі, а то й не один. І кожному із учнів ХЕЛ доводилося спілкуватися, доводити, а то й сперечатися із вченими. При цьому, свої проекти вони захищали двічі (на відкритій сесії та на стендовому захисті). А Софія Русакевич та Андрій Горбонос з Софією Погореловою навіть тричі – ще й на суперфіналі. На відкритій сесії вони розповідали про свій проект усім охочим. А на секційному захисті можуть бути присутні тільки учасники та члени журі, і ніяких керівників, батьків і співчуваючих. І там учень залишається сам на сам із кандидатами і докторами наук, спеціалістами у своїй секції. А у суперфіналі і подготів, захищати свої проекти учням довелось перед усім складом наукового журі, незважаючи на секцію, фах і досвід. Хлопці та дівчата виклалися на повну, і результат не забарився:

Софія Лавриненко (9 клас)

підготувала проект зі Smart Windows «Електрохромні покриття з покращеними оптичними властивостями» і посіла четверте місце в секції «Екологічна інженерія»;

Софія Погорелова та Андрій Горбонос (10 клас) з командним проектом «Синтез індіокармін-інтеркальованого Ni-Al подвійно шарового гідроксиду як електрохімічно-активної речовини та пігменту» отримали **перше місце** у секції «Хімічна інженерія» і здобули право представляти Україну на Міжнародному конкурсі **Genius Olympiad** у м. Освіго (штат Нью-Йорк, США). Така речовина була отримана вперше, як і вперше вивчено її електрохімічні властивості;

Софія Русакевич (10 клас) з проектом «Добування цинк-алюміній-триполіфосфатного подвійно шарового гідроксиду як пігменту з корозійно-захисними властивостями» посіла **перше місце** у секції «Хімія» й здобула право представляти Україну на Міжнародному конкурсі **Intel ISEF**. Вона синтезувала «розумний» пігмент. Отриманий пігмент має високу ступінь близни, і може використовуватися як і діоксид титану або цинкові білила. Однак при потрапленні води в пори або тріщини «розумний» пігмент дає інгібітор, який захищатиме метал від корозії. Додавання пігменту, синтезованого Софією, перетворює фарбу на «розумну», яка активно захищатиме метал від корозії.

Побажаємо молодим науковцям успішного захисту наукових проектів на міжнародних конкурсах, а їхнім науковим керівникам – доцентам Коваленку В.Л. та Котку В.А. – нових ідей, натхнення і здібних учнів, якими пишатиметься наш університет!

ХТО ПОВЕРНЕ МИНАЮЧЕ МАЙБУТНЄ?

Зима – час не лише холодний, а й сумний. Закінчується дипломування, і йдуть наші магістри – кращі студенти. З великим трудом заготовані, навчені, мотивовані вони йдуть у вільну ринкову економіку. На даний час – вільну від попиту бізнесу на молодих фахівців і від будь-яких соціальних бонусів держави. По-різному можна бачити і критикувати цю проблему, але те, що наше інтелектуальне майбутнє зараз не затребуване, на жаль, факт.

Моє переконання у гідному рівні науковій і кваліфікаційній підготовці магістрів ДВНЗ УДХТУ обґрунтовано професійним досвідом і багаторічною практикою. Робота на кафедрі, одночасно і випускової, і загальноосвітньої, дозволяє не лише узгальнити, а й побачити індивідуально кожного студента-випускника різних факультетів на завершальних і відповідальних етапах навчання і підготовки дипломного проекту (роботи). Написання економічного розділу і практичного обґрунтування

інноваційних розробок розставляє все на свої місця і яскраво підкреслює переваги кожного проекту. І в добрій половині дипломів ці переваги є, і дуже навіть конкурентоспроможні, вже готові для практичної реалізації! Особливо цікавими в плані ринкового попиту і швидкої реалізації здаються дипломні проекти в області виробництва будівельних матеріалів, косметології, харчових продуктів, енергопостачання індивідуального і спеціального. А цілком готові проекти щодо переробки вторинних харчових, промислових, агро-відходів і виробництва найрізноманітніших споживчих і промислових продуктів взагалі – у самому топі актуальних потреб бізнесу і ринку! Та в той же час автори цих розробок прикладання своїх сил і втілення набутих знань за фахом на практиці не бачать, а питання працевлаштування розглядають елементарно в плані виживання.

Здоровий глузд підказує, що рішення економічних проблем як бізнесу, так і молодих фа-

хівців, десь поруч: від актуального впровадження інновацій виграють всі суб'єкти господарських і трудових відносин. Головна складність тут – не ризик для бізнесу і ринкова невизначеність, а широка інформованість потенційних замовників щодо вже розроблених проектів-об'єктів практичного впровадження і комерціалізації. І з цим завданням ЗВО (заклад вищої освіти) шльком може справитися. Пропозиція завжди породжує попит! Бізнес обов'язково відгукнеться на пропозицію ресурсозберігаючої технології та конкурентоспроможного продукту, якщо ризики впровадження будуть мінімальні. В цьому випадку майданчики ЗВО (матеріальні, інформаційні, віртуальні – за типом бізнес-інкубатору) можуть бути використані для вигідної презентації розробок магістрів. Для врегулювання питань права інтелектуальної власності у ланцюгу: розробник (магістр, випускова кафедра) – посередник (ЗНО) – замовник (підприємство) в ДВНЗ УДХТУ діє відділ інте-

лектуальної власності. А фахівці з просування інновацій та професійної розробки бізнес-процесів є на економічному факультеті!

Закони ринку не можуть працювати однобоко: так, дійсно, немає попиту на випускників вищих, але немає і конкурентної (!) пропозиції бізнесу з боку важливого партнера-ЗВО і потенційного співробітника (випускника-магістра), який безпосередньо на робочому місці здатний впровадити свій проект. Банк інновацій (або бізнес-інкубатор) під патронатом ДВНЗ УДХТУ зможе заповнити ринкову нішу інформаційно-інтелектуального забезпечення інноваційної діяльності підприємств. Це, безумовно, налагодить економічно вигідні зв'язки з виробництвом і бізнесом, сприятиме працевлаштуванню випускників і підніме престиж ЗВО.

*Марина ІВАНОВА,
доц. каф. економіки
промисловості та
організації виробництва*

На допомогу творчій молоді та інтелектуалам

Україна взяла курс на євроінтеграцію з перспективою переходу до постіндустріальної моделі суспільства, в якому переважає інноваційний сектор економіки, створюваний за рахунок людського капіталу високоосвічених професіоналів. Шлях до євроінтеграції складний і вимагає гармонізації значної частини законодавства, зокрема у сфері захисту прав інтелектуальної власності.

Щоб побудувати високорозвинену європейську Україну потрібно молодь орієнтувати на європейські цінності. Пвага до прав людини, майнових та немайнових, права інтелектуальної власності повинні стати пріоритетами.

Історія свідчить, що наші вчені зробили значний внесок у розвиток науки і створили багато корисних винаходів, які відомі у всьому світі, навіть шість нобелівських лауреатів мають українське коріння.

Винахідником вертольоту є київський авіаконструктор Ігор Сікорський. Полтавчанин Федір Піроцький розробив технологію передачі електроенергії через залізний дріт і пішов перший трамвай. Уродженець Житомира Сергій Корольов став конструктором авіаційно-космічної техніки і одним з піонерів космонавтики. І в наш час список революційних винаходів співвітчизників стійко поповнюється. Наприклад, винахід рукавички Enable Talk для людей з обмеженими можливостями, належить молоді з комп'ютерної академії ШАГ.

Дніпропетровська область є одним із найбільш розвинених промислових регіонів України і посідає 4 місце за кількістю ВНЗ. Тому задача розвитку творчої особистості в нашому місті є нагальною і важливою, а бібліотека, як інформаційний центр освіти, відіграє в цьому важливу роль.

На сьогодні патентно-технічний відділ «Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія» є найкрупнішим в нашому регіоні центром збору інформаційних ресурсів з інтелектуальної власності, схвищем унікального

фонду винаходів, який поповнюється починаючи з 1924 року.

Патентно-технічний відділ має унікальну колекцію патентно-правової літератури з широкого кола проблем, ДСТУ, ГОСТи, СНіПи (фонд складає біля 2 млн. од. на різних видах носіїв) і користуються попитом у читачів. Тут можна знайти інформацію про винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, назви місць походження товарів, топології інтегральних мікросхем, програми для ЕОМ, бази даних, селекційні досягнення та інше.

Патентно-технічний відділ є місцем зустрічі студентів з науковцями, винахідниками та центром допомоги молодим винахідникам. Наша робота спрямована на підтримку творчого розвитку молоді: проводяться читачькі конференції, дні інформації, усні журнали, бібліографічні огляди. Щорічно нас відвідує понад 18 тисяч читачів, серед яких переважно молодь. Щодня майже 5 тисяч документів видається для роботи читачам.

В області діє адресний проєкт «Молоді вчені – Дніпропетровщині», в рамках якого ми надаємо підтримку науковим розробкам студентів і аспірантів вишів регіону.

Працює «Школа з інтелектуальної власності» – як окремої напрямку проєкту «Бібліотека – знання під рукою». Серед партнерів проєкту: Академія винахідництва, патентний повірений України Валерій Авраменко, Дніпропетровський коледж технологій і дизайну, відділи КЗК «ДОУНБ» (періодики, документів іноземними мовами, краєзнавчий).

Мета проєкту – підтримка винахідницької та дослідницької активності студентської молоді. Задача програми – надання додаткових знань у сфері інтелектуальної власності, методику пошуку патентної інформації та роботи з описами винаходів до заявок і патентів, знайомство з історією винахідництва.

В рамках проєкту на базі відділу проводяться практичні заняття для студентів в цікавій ігровій формі, презентуються виставки. Кожному, хто бажає розвивати творче мислення та патентувати свої винаходи, ми допомагаємо знаходити відповіді на такі питання як: Навіщо людині творчість? Як створити винахід? Як розвинути творчі здібності?

Для розвитку творчої особистості нашу відділ постійно удосконалює форми роботи з читачами: дискусії, бесіди про видатних винахідників, зустрічі з винахідниками, молодіжні конференції, інтелектуальні

ігри, відео презентації, ринги, вечори, вікторини, конкурси, інтелектуальні подорожі «Дніпропетровщина - регіон ідей», виставки «Караван історій», тощо.

Започаткував роботу клуб молодих вчених «Південне сузір'я», головною метою якого є об'єднання наукової молоді Дніпропетровщини, пропаганда новітніх досягнень науки, реалізація та захист професійних інтересів молодих науковців, залучення їх до розв'язання важливих проблем соціально-економічного й інноваційного розвитку. Працює клуб «Ікар», який об'єднує інтереси винахідників, викладачів Вузів та студентів.

«Коворкінг-офіс», як додаткова послуга бібліотеки, створений для представників малого бізнесу – користувачів патентно-технічного відділу. Коворкери розробляють спільні проєкти, влаштовують презентації, організовують ярмарки ідей, проводять ділові зустрічі із провідними фахівцями.

Юні винахідники, які є нашими читачами, свої винаходи презентують на «Днях інформації» на майданчику патентно-технічного відділу.

Наприклад, розробки Михайла Литовченко – випускника Малої академії наук відзначали на наукових змаганнях у США, Нідерландах та Швеції. Він неодноразово перемігав у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах та отримав золоту медаль престижного американського конкурсу проєктів сталого розвитку I-SWEEP і виборов право презентувати свій винахід на саміті в американській Силіконовій долині.

Винахід Михайла – модульна електростанція, яка працює за рахунок течії води і може забезпечити енергією та прісною водою ферму чи невеличке виробництво, а також зберегти берегову лінію від вимивання.

Нещодавно наша читачка Поліна Коваленко учениця хіміко-екологічного ліцею та обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді зайняла призове III місце на престижному Міжнародному конкурсі винахідників

«Leonardo Da Vinci». Дівчина представила на розгляд журі проєкт «Smart Windows: темплатний метод отримання тонких електрохромних плівок нікель гідроксиду та прилад для його реалізації».

Справа в тому, що в умовах спекотної погоди людина витрачає велику кількість електроенергії для кондиціонування повітря в офісних і житлових приміщеннях та автомобілях, щоб не допускати перегріву. Зменшити ці витрати можливо при використанні Smart Windows (Розумних вікон) – електрохромних пристроїв, які можуть затемнюватися або просвітлюватися під дією слабого струму.

Ще одним прикладом талановитості молодих читачів нашої бібліотеки є студентка Малої академії наук Наталія Погасій – автор діючих патентів на корисні моделі № 84473 і № 84474. Її винахід – модель одиночного кола для тангенсів і котангенсів є цікавою як дітей будь-якого віку так і дорослих.

До Всеукраїнського свята «Дня винахідника і раціоналізатора» в патентно-технічному відділі відбувся круглий стіл з теми «Проблеми, питання та комплексні рішення в області інтелектуальної власності на сучасному етапі». Учасники обмінялися досвідом щодо сприяння та просування винаходів молодих винахідників. Студенти та учні розповідали про свій власний досвід створення винаходів.

Між обласною бібліотекою і ДВНЗ УДХТУ діє угода про співпрацю, яка передбачає цілу низку взаємовигідних зобов'язань, можливість проведення спільних заходів, використання е-ресурсів у партнерстві з патентними повіреними.

Ми надаємо допомогу студентам УДХТУ у написанні науково-дослідницьких робіт, проведенні патентно-кон'юктурних досліджень, а викладачі проходять у нас стажування, підвищують кваліфікацію та виконують дослідницькі роботи.

(Закінчення на стор. 8)

В бібліотеці відбулась творча зустріч з письменником та сценаристом Ігорем Родіоновим

В читальній залі бібліотеки відбулась творча зустріч студентів (ф-т ОТС) з відомим журналістом, теле- та кіно-режисером, сценаристом Ігорем Родіоновим. Член творчих спілок журналістів та кінематографістів України, його авторські фільми неодноразово отримували Гран-прі на міжнародних конкурсах.

Присутні дізнались про те, що творчий доробок Ігоря Родіонова складають документальні фільми, цикли телепередач, книги, присвячені відомим архітекторам

зодчим, імена яких стали легендою, а їх споруди є дійсно окрасою нашого міста.

Тема архітектурної забудови нашого міста зацікавила Ігоря Володимировича давно. Люди старшого покоління пам'ятають цікаві нариси його під рубрикою «Фото из семейного альбома», які публікувались в обласній газеті «Дніпровська правда», а на телебаченні виходив авторський цикл телепередач «Что нам стоит дом построить». Саме від гостей цих передач Ігор Володимирович дізнався безліч цікавих фактів про зодчих минулого, починав активно збирати матеріал. А головне – особисті бесіди з героями книг, їх рідними та близькими.

І як наслідок – писалися книги. На сьогодні їх вже п'ять: «Днепропетровские зодчие», «Набережная имени...», «Корона над Днепром» та інші.

Книги Ігоря Родіонова розповідають не лише про архітекторів, які проєктували, а й про управлінські кадри, робітників, які втілювали в життя задум спеціалістів.

Знайомтесь з книгами Ігоря Родіонова

(вони є в нашій бібліотеці) – і ви дізнаєтесь надзвичайно багато цікавого про наше місто.

На завершення зустрічі Ігор Володимирович показав присутнім свій документальний фільм «Петровград», присвячений відомому дніпропетровському архітекторові О. Петрову.

ТАЛАНОВИТИХ І СТАРАННИХ ЛІЦЕЇСТІВ БІЛЬШАЄ

На шпальтах цього номеру є публікація про учнів Хіміко-екологічного ліцею, які виконували свої науково-дослідні роботи в ДВНЗ УДХТУ і взяли участь у конкурсі «Intel-Еко Україна 2019». Хочеться додати до цієї події розповідь про ще одного талановитого й розумного учня ліцею, десятикласника Віталія Іваненка.

Віталій виконував свою науково-дослідну роботу на кафедрі хімічної технології кераміки та скла. Робота була спрямована на розробку ангобних покриттів для будівельної кераміки з енергозберігаючою технологією виготовлення. Отримані завдяки сумлінній праці Віталія результати відкривають широкі перспективи для вітчизняних виробників будівельного сектору щодо розширення

асортименту продукції.

У конкурсі «Intel-Еко Україна 2019» Віталій здобув призове місце у категорії «Хімія». Слід зазначити, що роботи з технології силікатів досить нетипові для цієї категорії, оскільки стосуються не класичної, а високотемпературної хімії. Дуже приємно, що завдяки своїй наполегливості й старанності Віталій посів гідне місце серед переможців і отримав стимул рухатися й вдосконалювати свої знання і надалі.

Запрошуємо всіх учнів ліцею до більш активної роботи з кафедрами нашого університету. Так, для цього треба здійснити декілька кроків – захотіти розвиватися, поставити мету, прийти до нас, працювати... Адже це чудовий досвід, цікаві знання та позитивні емоції.

На допомогу творчій молоді та інтелектуалам

(Закінчення.
Початок на стор. 7)

Зокрема, в цьому році підвищили кваліфікацію доценти кафедри машинобудування та інженерної механіки Сергій Кіжаєв та Олег Кабат.

Практичні роботи для магістрів УДХТУ з дисципліни «Інтелектуальна власність» також виконуються на базі нашого патентно-технічного відділу.

В рамках спільного проєкту «Культура академічної доброчесності», закріпленого угодою про співпрацю, в нашому патентно-технічному відділі були проведені інформаційні години серед студентів УДХТУ, під час яких розглядалися питання щодо запобігання та виявлення плагіату у курсових і дис-

пломних роботах, ознайомлення з досвідом студентства країн ЄС та України. За плідну співпрацю в організації і проведенні занять «Культура академічної доброчесності» доцент УДХТУ Сергій Кіжаєв отримав подяку від дирекції Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Адже таке порушення авторського права, як плагіат, у вищих країнах ЄС і України є поширеним явищем. Однак у країнах ЄС рівень плагіату менший за масштабами, тому що студенти та викладачі там більш обізнані щодо морально-етичних питань некоректності крадіжки чужих результатів творчої діяльності.

На відміну від ВНЗ країн ЄС, в Україні спостерігається лояльне ставлення до цього явища. Для багатьох українських студентів прояви плагіату здаються несуттєвими порушеннями порівняно з іншими злочинами. Тож потрібне більш широке висвітлення порушених аспектів і звісно, потрібен час для «переформатування» поглядів задля більш поважного ставлення освітньої громади до питань авторсь-

кого права, академічної культури та доброчесності. Лише спільними зусиллями ми зможемо подолати проблему.

Творчість притаманна людині – це спосіб її життя та існування, тому кожен має право розраховувати на звання «Винахідник» і отримувати справедливую реалізацію свого творчого продукту, а накопичені ресурси бібліотеки завжди відкриті для допомоги створення нових розробок та винаходів.

*Тетяна МИЩЕНКО
зав. патентно-технічним відділом
КЗК «ДОУНБ»
ім. Первочителів
слов'янських Кирила і
Методія, м. Дніпро*